

HEEMKUNDE

BELGIE-BELGIQUE

P.B.

3690 Zutendaal

12/2831

P708705

LIMBURG

TIJDSCHRIFT VOOR LOKALE
GESCHIEDENIS EN ERFGOED

- Metaaldetectie in Vlaanderen: het wettelijk kader
- Veranderingen in de gezondheidszorg in de de 19de eeuw
- De glasplatencollectie Huis Govaerts in Sint-Truiden

De glasplatencollectie Huis Govaerts in Sint-Truiden: conservatie en digitalisering

De familie Govaerts is begrip in Sint-Truiden. Uit deze familie sproot eerder architect Guillaume Govaerts (°1873-†1936) die belangrijke projecten in de stad uitvoerde, priester Trudo Govaerts (°1905-†1992) die getalenteerd met schilderen bezig was en Jan Govaerts (°1896-†1971) kanunnik en legataris van het boekenfonds Govaerts.

Tot voor kort baatte de familie een winkel uit op de Groenmarkt in Sint-Truiden. Bovenaan dit pand is enige tijd geleden een hele collectie glasplaten terug opgedoken die ooit door de familie zijn gemaakt en die jarenlang gekoesterd en op een veilige plaats door Jo Van Mechelen werden bewaard.

De negatieven zaten grotendeels in hun oude, nog originele aankoopdozen en waren als sardientjes horizontaal op elkaar gestapeld. Een laagje stof over deze negatieven was nu en dan waar te nemen. Om de toekomst van deze oude fotocollectie te kunnen garanderen, werd een conservatie- en digitaliseringsproject opgestart. Met de financiële steun van Erfgoed Haspengouw kon het nodige materiaal aangekocht worden om de negatieven te reinigen en ze nadien allen te verpakken in zuurvrij papier en zuurvrije kartonnen dozen. Verschillende bestuursleden van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Sint-Truiden (GOKST) kwamen samen om de conservatiebehandeling van deze unieke collectie waar te maken. Jeroen Reyniers, die al enkele jaren

op professionele basis met de conservatie van oude fotocollecties bezig is, gaf een korte opleiding. De vrijwilligers werkten vervolgens onder zijn begeleiding aan de iets minder dan 800 glasnegatieven om ze één voor één zorgvuldig van stof en andere overbodigheden te ontdoen (fig. 1-2).

Wat staat er op de foto's?

Verschillende briefjes bij de negatieven maakten het al van het begin mogelijk om vele portretten en plaatsen makkelijker te identificeren en te dateren. Het gaat om foto-opnames die dateren van het einde van de 19de eeuw tot enkele jaren na de Eerste Wereldoorlog. Naast de vele familieportretten en openbare manifestaties zijn er ook vele beschermde gebouwen en interieurs op de gevoelige plaats vastgelegd. De hele collectie geeft een goed beeld hoe Sint-Truiden en naburige gemeenten er zo'n honderd jaar geleden uitzagen. Ze geven zelfs een blik achter de schermen van de gegoede familie Govaerts in die tijd. Grotendeels werden de foto's gerealiiseerd door Joseph Govaerts (°1864-†1931), die doorheen

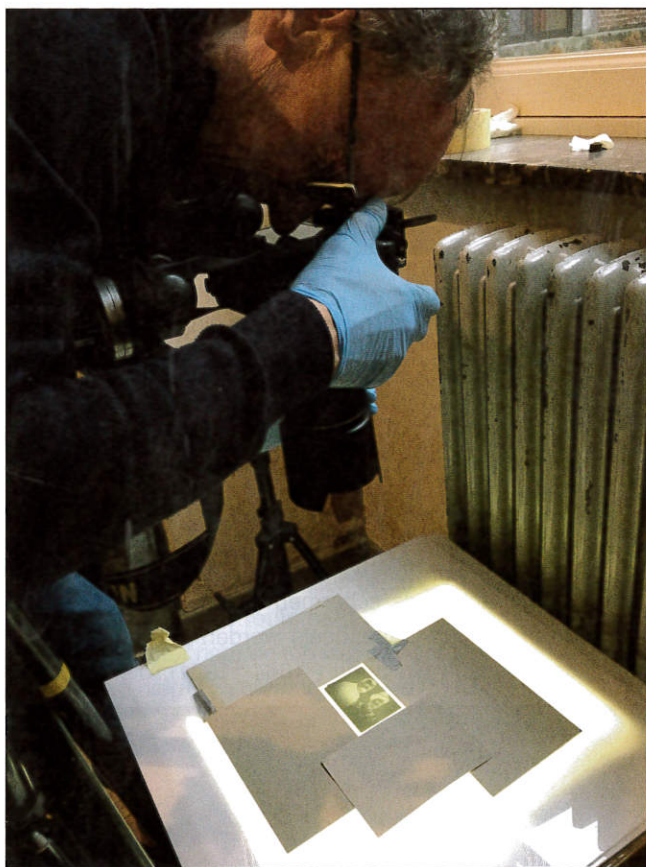
Conservatiebehandeling van de glasplaten met behulp van een museumstofzuiger, scalpel, blaaspeer, antistatische doekjes en gedistilleerd water met reinigingsproduct. Foto Mark Duser en Katrien Houbey.

zijn leven verschillende fotoestellen in het bezit had. Hoewel het tegenwoordig kinderspel is om foto's te maken met een digitale camera of smartphone, was het tijdens Joseph's leven eerder een uitzonderlijke aangelegenheid. Analoog een foto maken, vroeg niet alleen tijd en de nodige kennis van het fotoestel maar ook geld.

Tijdens de conservatiebehandeling zijn de vele identificatiebriefjes rond de negatieven verwijderd. Om te voorkomen dat deze informatie zou verloren gaan, zijn ze apart bijgehouden. Elk negatief kreeg een inventarisnummer en alle bijhorende beschrijvingen op de papiertjes zijn in een inventarislijst opgenomen. Om de collectie vervolgens toegankelijk te maken voor verder onderzoek, moest ze gedigitaliseerd worden. De expertise van een fotograaf leek aangeraden zodat de gehele collectie op een professionele manier ontsloten kan worden. Hiervoor werd de vakkundigheid van Jan Bellen ingeroepen die de glasplaten met zijn digitale reflexcamera reproduceerde op een eigen gebouwde lichtbak.

Jan Bellen maakt foto's van de glasplaten. Foto Jeroen Reyniers

Toekomstplannen

Momenteel wordt elk gedigitaliseerd beeld bekeken en verder geïdentificeerd. De collectie is bijzonder waardevol voor de geschiedenis van Sint-Truiden en omstreken. Omdat iedereen van dit pareltje moet kunnen genieten, zullen enkele waardevolle foto's in Sint-Truiden aan het publiek getoond worden. Dit gebeurt naar aanleiding van de Trudofeesten in september 2019 en met de financiële steun van de stad Sint-Truiden. Naderhand zal de gehele collectie ontsloten worden in een publicatie en op de databank van Erfgoedplus.be.

Medewerkers project:

Conservatiebehandeling: Franz Aumann, Willem Driessen, Mark Duser, Katrien Houbey, Lieve Opsteijn, Jeroen Reyniers, Christine Vanthillo en Jo Van Mechelen.
Digitalisering: Jan Bellen

Jeroen Reyniers
Erfgoed!

